

PORADCI NA ZKUŠENÉ V „ZAHRANIČÍ“

Na konci června 2018 se skupina českých poradců v rámci projektu Ministerstva zemědělství ČR na podporu produkce a odbytu biomléka vydala na dvoudenní exkurzi na Slovensko, jejímž zaměřením bylo pěstování krmných plodin na orné půdě určených pro dojný skot. Hlavním poznatkem exkurze bylo, že v ekologickém zemědělství lze velmi dobře pěstovat plodiny, jakými jsou kukuřice či slunečnice a pro ekologické zemědělství také existují alternativy k hojně v konvenčním zemědělství využívaným sojovým výliskům v podobě slunečnicových výlisků v biokvalitě.

„Slunečnicové výlisky významným způsobem zlepšují krmivovou strukturu mléčného podniku v režimu ekologického zemědělství a zvyšují také dojivost celého stáda. Všechny podniky, které jsme v rámci exkurze na Slovensko navštívili, ukázaly také schopnost ekologické produkce krmné biokukuřice, jejíž výnosy se vždy pohybovaly mezi 8–10 tunami na hektar,“ uvedla manažerka PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců **Kateřina Urbánková**, která se výpravy na slovenské ekofarmy osobně zúčastnila.

Bioslunečnicový olej jako vedlejší produkt krmných plodin

Zmiňované slunečnicové výlisky produkuje slovenská firma Búšlak asi se 60 zaměstnanci. Firma je zaměřena na produkci biomléka, kterou má právě díky přidružené výrobě slunečnicového oleje velmi dobře zvládnutou po výživové stránce. Na farmě produkují přibližně 10 tisíc litrů biomléka denně o průměrných složkách 3,6 tuku a 3,1 bílkoviny a připravují se na zpracování bezlaktózových produktů v biokvalitě. V rybinové dojárně dojí třikrát denně o kapacitě 125 krav za hodinu.

Krmivo pro výživu skotu používají pouze z vlastní produkce a kvalitní produkci biomléka podřizují veškerou činnost na statku, který byl původně školním hospodářským statkem, a nyní hospodaří v režimu ekologického zemědělství na zhruba 935 hektarech půdy. Búšlak produkuje slunečnici, pšenici, špaldu, kukuřici, ozimé luskobílné směsky, vojtěšku, pelušku, triticales, ozimý ječmen, na 12 hektarech pěstují chřest a na 90 hektarech půdy trávu. Firma vyrábí také bioslunečnicový olej

z vlastní i nakupované certifikované bioslunečnice.

„V Búšlaku mají vynikajícím způsobem řešenou výživu skotu a pěstování krmných plodin na orné půdě. To bylo velmi inspirativní a poučné. Kde, bohužel, za sebe vidím výrazný problém, je „animal welfare“. V porovnání s našimi ekologickými podniky, které produkují biomléko, se to bohužel nedá srovnat. Místních 550 krav a 570 jalovic plemene Holštýn nechodí na pastvu a životnost krávy je přitom 2,1. Mlézivo telata navíc dostávají po narození rozmražené, nikoliv od vlastní matky, a za použití jícnové sondy, což není ideální pro ekologickou produkci. Legislativa EU pro ekologické zemědělství je sice jednotná, ale implementace ekologického zemědělství u nás vypadá naštěstí z hlediska těchto skutečností jinak. Výraznou úlohu v tom samozřejmě sehrávají privátní nadstandardy svazu, které přibližně polovina z mléčných ekologických farem v ČR dobrovolně dodržuje a upravují například oblast pastvy nebo způsobu chovu nad rámec evropské či národní legislativy,“ uvedla Urbánková.

Ekologická osiva ze Sladkovičova

Příkladem velmi profesionální ekozemědělské firmy s jasnou koncepcí produkce i údržby krajiny je společnost SEMA HŠ ze Sladkovičova. Ředitel společnosti, hospodařící přibližně na 1300 hektarech v ekologickém zemědělství již od roku 2007, **Marian Halmeš** účastníkům exkurze ukázal fungování úspěšného podniku bez chovu zvířat s 28 stálými zaměstnanci a vlastní technikou.

V podniku pěstují pšenici, špaldu, ječmen jarní, kukuřici na siláž, zrno i na osivo, hrách, luskobílnou směsku, vojtěšku, oves, řepku v ozimé i jarní variantě, slunečnici, hořčici, pohanku, soju ➡

SPUŠTĚNÍ PORTÁLU FARMÁŘE PRO 7. KOLO PŘÍJMU ŽÁDOSTÍ PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA 2014–2020

Dne 2. října 2018 byla spuštěna funkcionálnost Portálu farmáře pro možnost vygenerování a předvyplnění Žádosti o dotaci Programu rozvoje venkova v rámci 7. kola příjmu žádostí (období 2014–2020).

Postup podávání žádostí o dotaci je popsán v Pravidlech pro žadatele pro 7. kolo příjmu žádostí – Obecné podmínky, kapitola 5. Žádost o dotaci – zejména kapitola 5.2. Podání Žádosti o dotaci. V souladu s odkazem v Pravidlech pro žadatele, je na webových stránkách www.szif.cz zveřejněn „Podrobný postup pro vygenerování a zasílání Žádosti o dotaci přes Portál farmáře“ (SZIF POSKYTUJE > Program rozvoje venkova 2014–2020 > sekce „KE STAŽENÍ“ > složka „Postupy administrativních kroků Žádostí PRV – projektová opatření“; zároveň zveřejněno i na Portálu farmáře – sekce „Žádosti PRV – projektová opatření“).

V souladu s Pravidly pro žadatele budou na těchto místech postupně zveřejňovány „Podrobné postupy“, které se týkají dalších kroků administrace žádostí. Informace k vyplňování formuláře Žádosti o dotaci jsou uvedeny v Instrukčních listech pro vyplňování Žádosti o dotaci (k jednotlivým operacím 7. kola příjmu žádostí) – Instrukční listy jsou k dispozici v „Menu“ Žádosti o dotaci (v záhlaví formuláře), nebo na Portálu farmáře – sekce „Žádosti PRV – projektová opatření“ > „Soubory ke stažení“.

Na webových stránkách www.szif.cz je také zveřejněn Postup pro nastavení zasílání emailových zpráv k dokumentům odesílaným ze SZIF prostřednictvím Portálu farmáře k administraci konkrétních žádostí v rámci projektových opatření (SZIF POSKYTUJE > Program rozvoje venkova 2014–2020, složka „Postupy administrativních kroků Žádostí PRV – projektová opatření (společné pro všechna kola)“).

Pro úplnost uvádíme, že příjem žádostí 7. kola příjmu žádostí (možnost odesílání žádostí o dotaci prostřednictvím Portálu farmáře) je otevřen od 9. října 2018 od 8 hodin do 30. října 2018 do 18 hodin.

Zdroj: SZIF

PORADCI NA ZKUŠENÉ V „ZAHRAŇICÍCH“

➤ a hrášek. Hnůj Sema HŠ nakupuje a slámu neprodává, ale drtí, diskuje a zarává. Díky tomu, vhodnému osevnímu postupu (střídání plodin) a agrotechnice, trvale zlepšuje svou půdní strukturu včetně obsahu humusu a následně i výnosové stránky. Tu si nechává společnost pravidelně měřit, aby majitelé byli schopni posoudit, zda zvolené agrotechnické postupy odpovídají potřebám farmy.

V systému střídání plodin byla společnost také schopna dosáhnout uspokojivých výsledků v oblasti redukce škůdců. Redukce plevelů probíhá výhradně agrotechnickými postupy (plecí brány, vláčení, plečkování – v případě kukuřice až 4krát ročně) a díky zapojení včelařů z okolí (kolem 500 včelstev), jejichž včely opylují slunečnice na poli, si společnost zlepšuje výnosy až na 3 tuny na hektar. Při ploše 150–250 hektarů slunečnice každý rok tak dokázali dosáhnout zajímavého ekonomického zhodnocení. Za 20 let své existence společnost dosáhla zisku ve výši 5,469 milionů eur.

Společnost je také registrovaným osivářským podnikem, takže zde používají výhradně vlastní certifikovaná biosiva, která také prodávají a ukládají do vlastních skladů a sil postavených přímo na pozemcích.

Slovenská agroturistika

Exkurzi po slovenských ekofarmách uzavřeli účastníci v rodinném podniku Biocentrum s 25 zaměstnanci, zaměřeného na provozování agroturistiky a zpracování plodin. Zástupci podniku prezentovali potřebu aplikace přípravků na ochranu rostlin povolených v ekologickém zemědělství, popř. pomocných půdních látek (s vynikajícím účinkem – např. SteriClean soil), nebo aplikace hnoje, či drůbežího trusu v podobě granulí (Italpolina povoleno ÚKSUP pro použití v EZ) pro dosažení optimální bilance živin a dobrých výnosů z půdy. Výživa půdy je pro podnik Biocentrum, kde obhospodařují 363 hektarů orné půdy, sadů a vinic, totiž stěžejní. Skot je vzhledem k potřebě hnoje pro provoz vykrmován, ale protože nemají k dispozici pastviny, jedná se o konvenční

výkrm, ač krmný materiál pochází z vlastní produkce.

Výnosy z kukuřice dělají ročně až 12 tun na hektar a včetně slunečnice zde pěstují pšenici, ječmen, slunečnici, vojtěšku a ozimý hrách. Současně se věnují rostlinné produkci v podobě jablek, vína, zeleniny a dalších výpěstků, které suší, moštují a vyrábí z nich biovína a biodezertály. Veškerou produkci ukládají ve skladech ze silážních jam a jsou ji schopni sami zobchodovat.

„Exkurze na Slovensko nám ukázala, že sedlákům hospodařícím v ekologickém zemědělství se může velmi dobře ekonomicky dařit jak pouze v rostlinné produkci, tak v přidružené živočišné produkci, kdy jsou pěstované krmné plodiny rovnou využity pro výživu vlastního skotu a následně zhodnoceny v podobě produkce biomléka. Moc by se mi líbilo, kdyby se naše podniky ve větší míře pustily do pěstování plodin, jako jsou slunečnice nebo kukuřice. Jsem si jistá, že mnohé na to mají, jen se toho často zbytečně obávají. Proto v příštím roce plánujeme uskutečnit podobně zaměřenou exkurzi i pro naše sedláky, aby se inspirovali, a věřím, že nás to posune zase dál,“ shrnula slovenskou zkušenost Urbánková.

**Kateřina Urbánková
Kristýna Vobecká
FOTO – redakce Bio, 2010**